

י"ז כסלו תשע"ט
25 נובמבר 2018

לכבוד : מנהלי בתי הספר, מדריכים, רכזי מקצוע ומורי ביולוגיה

הנדון : הבהרות לגבי חשיבות הסיור האקולוגי במסגרת יחידת הביחוקר (30%)

שלום רב,

הכרת הטבע בשדה היא אחת המטרות החשובות של התכנית להוראת הביולוגיה : הכוונה היא למפגש בלתי אמצעי עם תופעות הטבע בשדה, הכרת טבע הארץ, צמחייתה ובעלי החיים שבה, תוך טיפוח עמדות חיוביות כלפיהם ונטילת חלק בשמירת טבע הארץ. מומלץ לשלב בכל שנה סיור אקולוגי אחד לפחות.

מטרות הסיור האקולוגי:

1. היכרות מקרוב עם הטבע ובתי הגידול בארץ.
2. חשיפה לתופעות ביולוגיות והתבוננות באורגניזמים בבית גידולם.
3. הכרה של שיטות מדידה הנהוגות במחקר אקולוגי בשדה, תוך הבנת טיבו של מחקר בשטח, על מגבלותיו ויתרונותיו.
4. התופעות הביולוגיות, להן נחשפים התלמידים במהלך הסיור, יכולות לשמש כנקודת מוצא לבחירה של נושאי חקר, בין אם חקר בשדה ובין אם במעבדה.
5. אקולוגיה "הלכה למעשה" – חשיפה לעקרונות שנלמדו בשיעורי האקולוגיה וכן לימוד חוויתי של נושאים אקולוגיים.

בהמשך לחוזר מפמ"ר תשע"ט/1 ולהנחיות הביחוקר, להלן מספר הבהרות לגבי חשיבות הסיור:

- א. הסיור הוא מרכיב חובה במסגרת הביחוקר (30% הערכה בית ספרית). חובה על התלמידים להשתתף בסיור*. תלמיד שלא ישתתף בסיור לא יקבל ציון ב"ביחוקר" גם אם ביצע את עבודת החקר ולא יקבל ציון בחלק של ה 30% (אין להגיש ציון בחלק זה, גם לא את הציון אפס).
- ב. יש להגיש מטלה בעקבות הסיור. אופי המטלה ואופן הערכתה ייקבע ע"י המורה. יש לשמור בבית הספר תיעוד למטלה, יחד עם תיעוד עבודת החקר, למשך שלוש שנים, לצורך בקרה.
- ג. תלמיד שלא יגיש את מטלת הסיכום של הסיור, יפסיד 25 נקודות מהציון הסופי של הביחוקר.
- ד. תלמיד שנאלץ להעדר מהסיור של כיתתו נדרש לצאת לסיור במסגרת אחרת. השלמת הסיור באחריות התלמיד. ניתן להצטרף בתיאום והסכמת המורים לביולוגיה, לסיור של כיתה אחרת בבית הספר או בבית ספר אחר. ניתן להשלים את הסיור בעזרת גוף ירוק מוכר, בתיאום עם המורה לביולוגיה, באישור ההורים ובמימונם.
- ה. מומלץ לבצע את הסיור בכתה י"א, לפני בחירת נושאי החקר, כך גם יחשפו התלמידים למגוון תופעות ביולוגיות, מהן יוכלו לבחור נושא לחקר ובנוסף, תלמיד שלא יוכל להשתתף בסיור עם כתתו (במהלך כתה י"א), יוכל להשתתף בסיור במהלך כתה י"ב, עם תלמידי כתה י"א.

סיור מלמד, מהנה וחוויתי

אינה אזה
ד"ר אירית שדה
מפמ"ר ביולוגיה